

RED SLAVLJA

Biskupsko ređenje
msgr. Ive Martinovića,
požeškog biskupa

**Biskupsko ređenje msgr. Ive Martinovića,
požeškog biskupa**

RED SLAVLJA

RED SLAVLJA

**Biskupsko ređenje
msgr. Ive Martinovića,
požeškog biskupa**

Požega, Katedrala sv. Terezije Avilske
8. lipnja 2024.
10.00 sati

Liturgijsko pjevanje:
Katedralni zbor
Brass ansambl
Mihael Mojzeš, orgulje
Josip Prajz, dirigent

Izdavač i nakladnik:
Požeška biskupija
Trg Svetog Trojstva 18, Požega

Uredili:
Robert Kupčak i Mihael Mojzeš

Odgovorni urednik:
Ivica Žuljević

Grafička obrada:
Marijan Pavelić

Tisak:
Grafo-projekt, Virovitica

ISBN 978-953-7647-48-3

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001230021.

Zareditelj:

preuzvišeni gospodin
msgr. Dražen Kutleša
zagrebački nadbiskup i metropolit

Suzareditelji:

preuzvišeni gospodin
msgr. Đuro Hranić
đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit

preuzvišeni gospodin
msgr. Antun Škvorčević
apostolski upravitelj Požeške biskupije

ULAZNA PROCESIJA

Procesija na čelu s križem, u kojoj su ministranti, sjemeništarci i bogoslovi, đakoni, dekani i arhiđakoni, kanonici požeškog Stolnog kaptola sv. Petra, imenovani požeški biskup msgr. Ivo Martinović uz kojega su dvojica prezbitera-pratitelja don Vilim Petrović i don Benjamin Petrović, zatim biskupi na čelu s predvoditeljem slavljaja i glavnim zaređiteljem zagrebačkim nadbiskupom i metropolitom msgr. Draženom Kutlešom te biskupima suzaređiteljima đakovačko-osječkim nadbiskupom i metropolitom msgr. Đurom Hranićem i apostolskim upraviteljem Požeške biskupije msgr. Antunom Škvorčevićem, kreće iz Odgojno-obrazovnog centra Požeške biskupije prema Katedrali. Po dolasku procesije u Katedralu, zbor i narod zapjevaju:

Z. Špoljar

O Sr - ce, Si - na_ Bo - žje - ga, o sla - va_ ti i čast. Do -
 bro - te ti si_ iz - vor čist i raj - ska na - ša slast. U
 te - bi nam je ra - dost sva, u te - bi nam je na - da sva, u_
 te - bi ži - ča kras, u te - bi vje - čni spas.

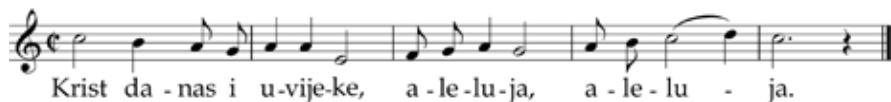
U tebi ljubav gori, sja, ko sjajnog sunca žar.

O kako divan taj je sjaj i kakav li mu čar!

U tebi nam je...

A. Klobučar

Psalmist: Hvalite, sluge Gospodnje,
hvalite ime Gospodnje!
Blagoslovljeno ime Gospodnje
sada i do vijeka!

Narod: **Krist danas i uvijek, aleluja, aleluja!**

10

Psalmist: Od istoka sunca do zalaska
hvaljeno bilo ime Gospodnje!
Uzvišen je Gospodin nad sve narode,
slava njegova nebesa nadvisuje.

Narod: **Krist danas i uvijek, aleluja, aleluja!**

Psalmist: Podiže iz prašine uboga,
iz gliba vadi siromaha
da ga posadi s prvacima,
s prvacima svoga naroda.

Narod: **Krist danas i uvijek, aleluja, aleluja!**

*Kad biskupi iskažu poštovanje oltaru i zauzmu svoja mjesta u svetištu, predvoditelj okadi oltar. Za to vrijeme zbor pjeva skladbu **Isus Krist** (A. Klobučar) povezanu s geslom Požeške biskupije.*

Apostolski upravitelj Požeške biskupije msgr. Antun Škvorčević potom upućuje pozdrav imenovanom biskupu, predvoditelju slavlja, drugim nazočnim biskupima, svećenicima, redovnicima i redovnicama, predstavnicima javnih vlasti i ostalim vjernicima.

UVODNI OBREDI

Predvoditelj: U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

Narod: **Amen.**

Predvoditelj: Mir vama.

Narod: **I s duhom tvojim.**

Predvoditelj uvodi u sveto slavlje i poziva na pokajanje:

Braćo i sestre, priznajmo svoje grijehе da mogнemo proslaviti sveta otajstva.

Ispovijedam se Bogu svemogućemu i vama, braćo, da sagriješih vrlo mnogo mišlju, riječju, djelom i propustom: moj grijeh, moj grijeh, moj preveliki grijeh. Zato molim blaženu Mariju vazda Djevicu, sve anđele i svete, i vas, braćo, da se molite za me Gospodinu Bogu našem.

Predvoditelj:

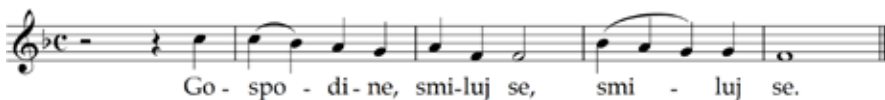
Smilovao nam se svemogući Bog, otpustio nam grijehe naše i
priveo nas u život vječni.

Narod: **Amen.**

Zbor, psalmist i narod pjevaju **Gospodine, smiluj se** (Misa, A. Klobučar).

Zbor: Gospodine, smiluj se. Gospodine, smiluj se.

Psalmist zapjeva, a narod ponovi:

Zbor: Kriste, smiluj se. Kriste, smiluj se.

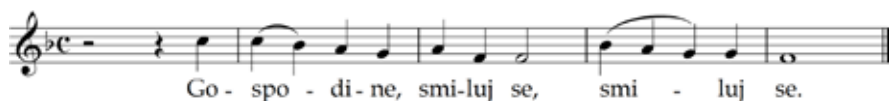

Psalmist zapjeva, a narod ponovi:

Zbor: Gospodine, smiluj se. Gospodine, smiluj se.

Psalmist zapjeva, a narod ponovi:

12

Predvoditelj zapjeva: Slava Bogu na visini.

Zbor, psalmist i narod pjevaju **Slava** (Misa, A. Klobučar).

Zbor: I na zemlji mir ljudima dobre volje.
Hvalimo te.
Blagoslivljamo te.
Klanjamo ti se.
Slavimo te.
Zahvaljujemo ti radi velike slave tvoje.

Psalmist zapjeva, a narod ponovi:

Zbor: Gospodine Bože, Kralju nebeski, Bože Oče svemogući.
Gospodine Sine jedinorođeni, Isuse Kriste.
Gospodine Bože, Jaganjče Božji, Sine Očev.

Psalmist zapjeva, a narod ponovi:

Zbor: Koji oduzimaš grijeha svijeta, smiluj nam se.
Koji oduzimaš grijeha svijeta, primi našu molitvu.
Koji sjediš s desne Ocu, smiluj nam se.

Psalmist zapjeva, a narod ponovi:

Zbor: Jer ti si jedini svet.
Ti si jedini Gospodin.
Ti si jedini Svevišnji, Isuse Kriste.
Sa Svetim Duhom, u slavi Boga Oca. Amen.

13

ZBORNA MOLITVA

Predvoditelj:

Pomolimo se.

Bože, po obilju svoje neizrecive milosti danas želiš postaviti za predvodnika svoje požeške Crkve službenika svoga, prezbitera Ivu. Pomozi mu da dostojno vrši dužnost biskupske službe; daj da, pod tvojim stalnim ravnanjem, upravlja povjerenim pukom – riječju i primjerom. Po Gospodinu.

Narod: Amen.

SLUŽBA RIJEČI

PRVO ČITANJE

Jud 13, 17-20; 15, 9

Ti si najljepša dika naroda našega.

Čitanje Knjige o Juditi

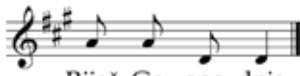
14

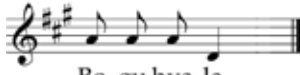
U one dane: Puk, sav izvan sebe, pade ničice da se pokloni Bogu i povika u jedan glas: »Blagoslovljen da si, Bože naš, koji si danas satio neprijatelje naroda svoga!«

Ozija joj kaza: »Blagoslovljena bila, kćeri, od Boga Svevišnjega više od svih drugih žena na zemlji! Blagoslovljen Gospod Bog, stvoritelj neba i zemlje, koji te vodio da odsiječeš glavu vođi neprijatelja naših! Jer tvoje pouzdanje neće biti izbrisano iz srдца ljudi, nego će se oni dovijeka sjećati Božje moći. Neka Bog učini da to bude na tvoju vječnu diku i neka te nagradi svakim dobrom, jer kad bi ponižen naš rod, nisi štedjela života svoga, nego si spriječila našu propast živeći pravedno pred našim Bogom!«

A sav narod nadoda: »Amen! Amen!«

Kad uđoše u kuću njezinu, svi je jednodušno blagosloviše govoreći: »Ti si slava Jeruzalema! Ti si najviši ponos Izraela! Ti si uzvišena dika roda našega!«

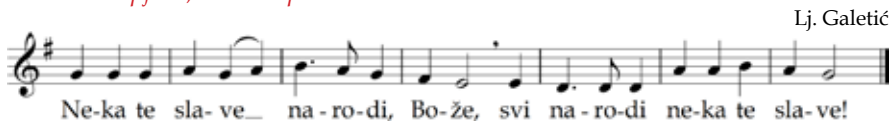
Psalmist:
Riječ Go -spo-dnja.

Narod:
Bo-gu hva-la.

OTPJEVNI PSALAM

Ps 67, 2-3. 4-5. 6-7

Psalmist zapjeva, a narod ponovi:

Smilovao nam se Bog i blagoslovio nas,
obasjao nas licem svojim
da bi sva zemlja upoznala putove tvoje,
svi puci tvoje spasenje!

15

Narod: Neka te slave narodi, Bože, svi narodi neka te slave!

Neka te slave narodi, Bože,
svi narodi neka te slave.
Nek' se vesele i kliču narodi,
jer sudiš pucima pravedno
i narode vodiš na zemlji.

Narod: Neka te slave narodi, Bože, svi narodi neka te slave!

Neka te slave narodi, Bože,
svi narodi neka te slave.
Zemlja plodom urodila,
Bog nas blagoslovio, Bog naš!

Narod: Neka te slave narodi, Bože, svi narodi neka te slave!

DRUGO ČITANJE

Dj 14a. 36-40a. 41-42

Svatko od vas neka se krsti u ime Isusa Krista.

Čitanje Djela apostolskih

Na dan Duhova, Petar s Jedanaestoricom ustade, podiže glas
i prozbori: »Pouzdanu dakle neka znade sav dom Izraelov da

je toga Isusa kojega vi razapeste Bog učinio i Gospodinom i Kristom.«

Kad su to čuli, duboko potreseni rekoše Petru i drugim apostolima: »Što nam je činiti, braćo?« Petar će im: »Obratite se i svatko od vas neka se krsti u ime Isusa Krista da vam se oprostite grijesi i primit ćete dar, Duha Svetoga. Ta za vas je ovo obećanje i za djecu vašu i za sve one izdaleka, koje pozove Gospodin Bog naš.

I mnogim je drugim riječima još svjedočio i hrabrio ih: »Spasite se od naraštaja ovog opakog!« i oni prigrliše riječ njegovu i krstiše se te im se u onaj dan pridruži oko tri tisuće duša.

Bijahu postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama.

Psalmist:
Riječ Go - spo - dnja.

Narod:
Bo - gu hva - la.

Zbor i narod:
A - le - lu - ja, a - le - lu - ja, a - le - lu - ja. Gregorijanski koral

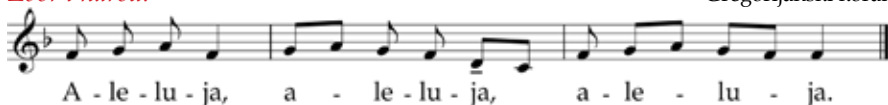
Psalmist: Isus siđe s njima, dođe u Nazaret
i bijaše im poslušan.

Zbor i narod:
A - le - lu - ja, a - le - lu - ja, a - le - lu - ja. Gregorijanski koral

Psalmist: I napredovaše u mudrosti, dobi i milosti
kod Boga i ljudi.

Zbor i narod:

Gregorijanski koral

Zbor: Aleluja

EVANĐELJE

Lk 2, 46-51

Čuvala je sve te uspomene u svom srcu.

Dakon: Gospodin s vama.

Narod: **I s duhom tvojim.**

Dakon: ✠ Čitanje svetog Evanđelja po Luki.

Narod: **Slava tebi, Gospodine.**

Dakon pokadi Evanđelistar i zatim naviješta sveto Evanđelje:

U ono vrijeme: Nakon tri dana roditelji Isusovi nađoše ga u Hramu gdje sjedi posred učiteljâ, sluša ih i pita. Svi koji ga slušahu bijahu zaneseni razumnošću i odgovorima njegovim. Kad ga ugledaše, zapanjiše se, a majka mu njegova reče: »Sinko, zašto si nam to učinio? Gle, otac tvoj i ja žalosni smo te tražili.« A on im reče: »Zašto ste me tražili? Niste li znali da mi je biti u onome što je Oca mojega?« Oni ne razumješe riječi koju im reče.

I siđe s njima, dođe u Nazaret i bijaše im poslušan. A majka je njegova brižno čuvala sve ove uspomene u svom srcu. A Isus *napredovaše u mudrosti, dobi i milosti kod Boga i ljudi.*

Riječ Gospodnja.

Narod: **Slava tebi, Kriste!**

Zbor i narod uskliknu potom uskrsлом Isusu Kristu, prisutnom u naviještenoj riječi, geslom Požeške biskupije:

W. Miserachs

OBRED REĐENJA BISKUPA

Nakon evanđelja svi stojeći zazovu Duha Svetoga:

Gregorijanski koral

18

Ti nazivaš se Tješitelj, blagodat Boga svevišnjeg,
studenac živi, ljubav, plam i pomazanje duhovno.

Darova sedam razdaješ, ti, prste desne Očeve,
od vječnog Oca obećan, ti puniš usta besjedom.

Zapali svjetlo u srcu, zadahni dušu ljubavlju,
u nemoćima tjelesnim potkrepljuj nas bez prestanka.

Dušmana od nas otjeraj i postojani mir nam daj,
ispred nas idi, vodi nas, da svakog zla se klonimo.

Daj Oca da upoznamo i Krista, Sina njegova,
i u te, Duha njihova, da vjerujemo sveudilj.

Sva slava Ocu vječnomu i uskrslomu Sinu mu
sa Tješiteljem Presvetim nek' bude sad i uvijek.
Amen.

PREDSTAVLJANJE IZABRANIKA

Predvoditelj slavlja i biskupi suzareditelji pođu k sjedalima pripravljenima za ređenje. Prezbiteri pratitelji doprate izabranika pred predvoditelja, a prepošt Stolnog kaptola preč. Ivica Žuljević obrati mu se ovim riječima:

Prečasni Oče, požeška Crkva ište da prezbitera Ivu zarediš za odgovornu službu biskupstva.

Predvoditelj: Imate li apostolski nalog?

Prepošt Stolnog kaptola: Imamo.

Predvoditelj: Neka se čita.

Svi sjednu, a apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj msgr. Giorgio Lingua čita Apostolski nalog o biskupskom imenovanju.

FRANCISCUS EPS

Silecio Filio **Ivoni Martinović**, Tertii Ordinis
ciali Provinciae S. Hieronymi in Croatia, electo
bunt pascua deserti, et exultatione colles accingen
mento; clamabunt, etenim hymnum dicent: ~ cfr. Ps.
mus, animum Nostrum ab cor vallis aureae in t
spirituales necessitates Ecclesiae Poreganae, v
eistitis, Venerabilis Fratris Antonii Skvorčević,
li, securremus qui hucusque in tua religiosa fami
gruas pastorales ingenii et cordis doctes demonstrat
Nobis videris ab istius munus obeundum. Subito ex
auctoritatis plenitudine libenter te Episcopum **Po**
impositis obligationibus. Sibi professionem suam
Nostrosque Successores ab statutis formulas
bem a catholico Episcopo, quem eliges, accipere
has Litteras Nostras clero ac populo tibi crebit
cipiant, obsequenter eum audiant. Ornamento ei
quod in uberi valle Poregana quasi tenellam arb
sque erat fructus, et scito curam pastorem d
ac consilio aliisque Spiritus Sancti bonis, quoru
ducendas, intercedentibus Beata Maria Virgine
Romae, Laterani, die undecimo mensis Martii,
Nostri undecimo.

SCOPUS **S**ervus **S**ervorum **D**ei

is Regularis S. Francisci sobali, hactenus Ministro Provin-
Episcopo Posigano, salutem et Benedictionem. ~ Stillat.
Induta sunt oribus preta, et valles abundabunt fru-
63, 13-14. Dum haec Psalmistae verba mente revoca-
silecta Slavoniae terra referre volumus, considerantes
acantis post renuntiationem eiusdem primi Sacrorum An-
novumque expectantis Pastorem. Ab te quidem, dilecte Fi-
lia sicut Minister Provincialis diligenter operatus es, con-
ns atque peritiam in rebus administrandis, et ideo idoneus
o consilio Dicasterii pro Episcopis, Apostolicae Nostrae
Posiganum constituimus, debitis datis iuribus congruisque
o more rite absolves et iusiurandum fidelitatis erga Nos
nuncupabis. Obinationem deinde episcopalem extra Ul-
potes, servatis liturgicarum normarum statutis. Insuper
is notas facies, ut Pastorem sibi datum noscant, digne ac
bi sit, dilecte Fili, ita laborare, ut novum munus tuum,
orem accipis colendam, ita ut vivat, mature scat, copioso-
igne non posse administrari sine gaudio et pace, sapientia
m auxilio multos fructus collegeris ad animas in caelum
be v.6. Vocip et ss. Laurentio et Joanne Paulo II. Datum
anno Domini bis millesimo vicesimo quarto, Pontificatus

Franjo biskup Sluga Slugu Božjih

Ljubljenome sinu **IVI MARTINOVIĆU**, članu Trećeg samostanskog reda sv. Franje, dosadašnjem Provincijalu Provincije sv. Jeronima u Hrvatskoj, izabranom Požeškom biskupu, pozdrav i Blagoslov.

22

„Pustinjski pašnjaci kaplju od obilja, brežuljci se pašu radošću. Livade se odijevaju stadima ovaca, doline se pokrivaju žitom; svagdje klicanje, pjesma“ (usp. Ps 65, 13-14). Dok dozivamo u sjećanje ove psalmistove riječi, Našu misao želimo upraviti u srce zlatne doline u voljenoj Slavoniji, imajući na umu duhovne potrebe požeške Crkve, koja je ostala bez upravitelja poslije odreknuća njezinoga prvoga biskupa, časnoga brata Antuna Škvorčevića, te iščekuje novoga pastira. K tebi stoga, ljubljene sine, hrlimo u susret, koji si dosad u svojoj redovničkoj obitelji marljivo djelovao kao provincijal, očitujući skladne vrline uma i srca, kao i vičnost u upravljanju, te nam se zato činiš prikladnim za izvršavanje te službe. Čuvši dakle savjet Dikasterija za Biskupe, puninom Naše Apostolske vlasti rado te postavljamo **POŽEŠKIM** biskupom, sa svim pripadajućim pravima i danim odgovarajućim obvezama. Ispovijest vjere, po ustaljenom običaju, propisno ćeš položiti te izvršiti zakletvu vjernosti Nama i Našim Nasljednicima, prema utvrđenim pravilima. Biskupsko ređenje možeš primiti izvan Rima od katoličkog biskupa kojega ćeš izabrati, služeći se odredbama liturgijskih pravila. K tome, ovo ćeš Naše pismo pokazati kleru

i narodu koji ti je povjeren, kako bi danoga im pastira upoznali, dostojanstveno primili, smjerno slušali. Neka ti, ljubljene sine, uresom bude tako djelovati da nova tvoja služba, koju u plodnoj požeškoj kotlini primaš poput mladice koju treba uzgajati, živi, dozrijeva i daje obilne plodove; znaj da se pastoralna služba ne može dostojanstveno vršiti bez radosti i mira, mudrosti i savjeta, kao i drugih darova Duha Svetoga, čijom ćeš pomoći ubrati mnoge plodove da duše dovedeš u nebo, po zagovoru Blažene Djevice Marije, Gospe Voćinske, sv. Lovre i sv. Ivana Pavla II.

Dano u Rimu, u Lateranu, jedanaestoga dana mjeseca ožujka, godine Gospodnje dvije tisuće dvadeset i četvrte, jedanaeste Našega Pontifikata.

FRANJO, PAPA

*Nakon čitanja Apostolskoga naloga svi uskliknu: **Bogu hvala.***

HOMILIJA: Msgr. Dražen Kutleša, zagrebački nadbiskup i metropolit.

OBEĆANJE IZABRANIKA

Nakon homilije svi ostanu sjediti, a izabranik pristupi pred predvoditelja koji ga potom pita ovim riječima:

Predvoditelj:

24 Drevna uredba svetih otaca nalaže da onaj koji ima biti zaređen za biskupa bude pitan pred narodom o nakani čuvanja vjere i vršenja službe.

Hoćeš li, dakle, predragi brate, milošću Duha Svetoga, sve do smrti vršiti službu što nam je od apostola povjerena i što ćemo je sada polaganjem ruku i tebi predati?

Izabranik: Hoću.

Predvoditelj:

Hoćeš li vjerno i ustrajno propovijedati Kristovo evanđelje?

Izabranik: Hoću.

Predvoditelj:

Hoćeš li poklad vjere, što je po predaji još od apostola uvijek i svugdje sačuvan u Crkvi, čuvati čistim i cjelovitim?

Izabranik: Hoću.

Predvoditelj:

Hoćeš li Kristovo Tijelo, njegovu Crkvu, graditi i trajno ostati u njegovu jedinstvu sa zborom biskupa, pod vlašću nasljednika blaženoga Petra apostola?

Izabranik: Hoću.

Predvoditelj:

Hoćeš li vjerno iskazivati posluš nasljedniku blaženoga Petra apostola?

Izabranik: Hoću.

Predvoditelj:

Hoćeš li se kao dobar otac brinuti za sveti Božji narod, zajedno sa svojim suradnicima u službi prezbiterima i đakonima, i upravljati ga na put spasenja?

Izabranik: Hoću.

Predvoditelj:

Hoćeš li, radi imena Gospodinova, biti ljubazan i milosrdan prema siromasima i tuđincima i prema svima koji oskudijevaju?

Izabranik: Hoću.

Predvoditelj:

Hoćeš li kao dobar pastir tražiti zalutale ovce i ponovno ih dovesti Gospodnjem ovčinjaku?

Izabranik: Hoću.

Predvoditelj:

Hoćeš li se moliti bez prestanka svemogućemu Bogu za sveti narod i besprijekorno obavljati službu vrhovnog svećeništva?

Izabranik: Hoću, s Božjom pomoću.

Predvoditelj:

Bog, koji je u tebi započeo dobro djelo, neka ga i dovrši.

LITANIJSKA PROŠNJA

Zatim svi ustanu, a biskupi odlože mitru. Predvoditelj potom pozove na molitvu:

Pomolimo se, predragi, da svemogući i milosrdni Bog izdašno izlije svoju milost na ovog izabranika, na dobrobit Crkve.

Izabranik se prostre na tlo, a svi koji mogu kleknu.

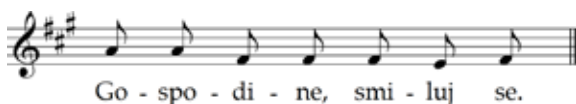
Slijede litanijske prošnje.

Psalmist:

Narod:

26

Gospodine, smiluj se.

Psalmist:

Narod:

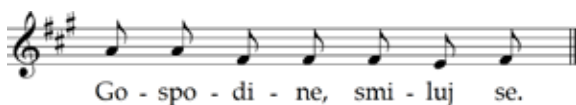
Kriste, smiluj se.

Psalmist:

Narod:

Gospodine, smiluj se.

Psalmist:

Narod:

Sveta Marijo, majko Božja,

Sveti Mihaele,
Sveti Božji anđeli,
Sveti Ivane Krstitelju,
Sveti Josipe,
Sveti Petre i Pavle,
Sveti Andrija,
Sveti Jakove,

Sveti Ivane,
Sveti Toma,
Sveti Filipe,
Sveti Bartolomeju,
Sveti Mateju,
Sveti Šimune,
Sveti Tadeju,

Sveti Matija,
Sveta Marijo Magdaleno,
Sveti Stjepane,
Sveti Ignacije Antiohijski,
Sveti Lovro,
Sveta Perpetuo i Felicito,
Sveta Janjo,
Sveti Grgure,
Sveti Augustine,
Sveti Atanazije,
Sveti Bazilije,
Sveti Martine,
Sveti Ćirile i Metode,
Sveti Franjo i Dominiče,

Sveti Franjo Ksaverski,
Sveti Ivane Marija Vianeju,
Sveta Katarino Sijenska,
Sveta Terezijo od Isusa,
Sveti Nikola Taveliću,
Sveti Marko Križevčanine,
Sveti Leopoldo Mandiću,
Sveti Ivane Pavle,
Blaženi Alojzije Stepinče,
Blažena Julio Ivanišević,
Blaženi Ivane Merče,
Blažena Marijo Propetog
Isusa Petković,
Svi sveci i svetice Božje,

Psalmist:

Narod:

Milostiv budi,

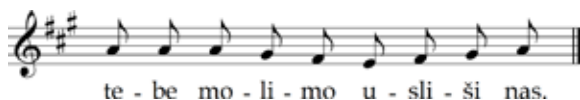

Od svakoga zla,
Od svakoga grijeha,
Od smrti vječne,
Po utjelovljenju svojem,
Po smrti i uskrsnuću svojem,
Po izlivanju Duha Svetoga,

Psalmist:

Narod:

Grešnici,

Da se dostojiš svoju svetu Crkvu voditi i ravhati,
Da se dostojiš rimskoga biskupa i sve crkvene redove
u svetoj vjeri sačuvati,

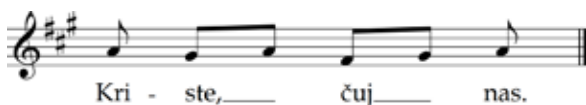
Da se dostojiš svim narodima mir i pravu slogu darovati,
Da se dostojiš svim patnicima svoje milosrđe udijeliti,
Da se dostojiš nas same u tvojoj svetoj službi
 potkrijepiti i sačuvati,
Da se dostojiš ovog izabranika blagosloviti,
Da se dostojiš ovog izabranika blagosloviti i posvetiti,
Da se dostojiš ovog izabranika blagosloviti, posvetiti i zarediti,
Isuse, Sine Boga živoga,

Psalmist:

Narod:

28

Kriste, čuj nas.

Psalmist:

Narod:

Kriste, usliši nas.

Kad završi pjevanje litanija, predvoditelj ustane i zaključi:

Milostiv budi, Gospodine, našim prošnjama: izlij na ovoga svoga slugu s puninom svećeničke milosti silu svoga blagoslova.
Po Kristu Gospodinu našem.

Narod: **Amen.**

POLAGANJE RUKU I MOLITVA REĐENJA

Izabranik klekne, a pristupi mu predvoditelj i u šutnji položi ruke na glavu. Zatim to učine prisutni biskupi.

Poslije polaganja ruku predvoditelj uzme evanđelistar i položi ga otvorena izabraniku na glavu. Dvojica svećenika, stojeći izabraniku zdesna i s lijeva, drže evanđelistar nad njegovom glavom sve dok ne završi molitva ređenja. Predvoditelj, skinuši mitru, a uza nj su i drugi biskupi, raširenih ruku govori molitvu ređenja:

Bože, Oče Gospodina našega Isusa Krista,
 Oče milosrđa i Bože svake utjehe,
 ti u visinama stanuješ i gledaš ponizne
 i poznaješ ih i prije nego što postanu.
 Svojom milosnom riječju dao si u svojoj Crkvi pravila:
 ti si od iskona predodredio
 rod pravednika počevši od Abrahama,
 ti si prvake i svećenike postavljao
 i svetišta svoga nisi ostavljao bez službe,
 tebi se od početka svijeta svidjelo
 proslavljati se u onima koje si odabrao.

Sljedeći dio molitve izgovaraju, sklopljenih ruku, svi biskupi, ali tihim glasom, da se jasno čuje glas predvoditelja:

**A sada izlij na ovoga izabranika
 onu moć koja je od tebe – Duha vodstva,
 kojega daje ljubljenu Sinu svome Isusu Kristu,
 a on ga darova svetim apostolima,
 koji sazdaše Crkvu po pojedinim mjestima
 kao tvoje svetište,
 na slavu i neprestanu hvalu imena tvogega.**

Nastavlja sâm predvoditelj:

Podaj, Oče, poznavaoče srdaca,
 ovom svome služi kojega si
 izabrao za biskupstvo, da pase tvoje sveto stado
 i da besprijeekorno vrši službu vrhovnog svećeništva
 služeći ti danju i noću,
 da neprestance umilostivljuje tvoje lice
 i prinosi darove tvoje svete Crkve.
 Daj da snagom Duha ima velikosvećeničku vlast
 otpuštati grijehe po tvom nalogu;
 da dijeli službe po tvojoj zapovijedi

i razrješuje sve okove vlašću koju si dao apostolima;
neka ti omili blagošću i čistim srcem,
prinoseći ti miomiris,
po Sinu tvome Isusu Kristu,
po kojemu tebi slava i sila i čast,
s Duhom Svetim u svetoj Crkvi,
i sada i u vijeke vjekova.

Narod: **Amen.**

Kad završi molitva ređenja, svećenici uklone evanđelistar što su ga držali nad glavom zaređenoga, a svi sjednu.

30

MAZANJE GLAVE I PREDAJA EVANĐELISTARA I ZNAMENJA

Predvoditelj krizmom maže glavu zaređenomu govoreći:

Bog, koji te učini dionikom Kristova vrhovnog svećeništva,
izlio na te otajstvenu pomast i dao da donosiš rod duhovnog
blagoslova.

Dok predvoditelj pere ruke, zbor pjeva antifonu:

Vi ste moji prijatelji (usp. Iv 15,14).

Predvoditelj potom uzme evanđelistar i preda ga zaređenomu govoreći:

Primi evanđelje i propovijedaj riječ Božju sa svom strpljivošću
i poukom.

Predvoditelj stavi zaređenomu prsten na prstenjak desne ruke govoreći:

Primi prsten, znak vjere: i neokrnjeno štiti Božju zaručnicu,
svetu Crkvu, neustrašivom vjerom urešen.

Zatim predvoditelj stavi zaređenomu mitru na glavu govoreći:

Primi mitru i neka u tebi blista sjaj svetosti te, kad se pojavi prvak pastirâ, mogneš primiti neuveli vijenac slave.

Najzad predaje zaređenomu pastirski štap govoreći:

Primi štap, znak pastirske službe, i pazi na svekoliko stado u kojem te Duh Sveti postavi za biskupa da ravnaš Božjom Crkvom.

Svi ustanu. Predvoditelj pozove novozaređenog biskupa da sjedne na katedru te nastavi predvoditi slavlje euharistije. Sa zvonika Katedrale najveće zvono obznanjuje da je zaređen novi požeški biskup.

Odloživši štap, novozaređeni biskup prima cjelov mira od svih prisutnih biskupa.

*Za to vrijeme zbor pjeva geslo novozaređenog požeškog biskupa msgr. Ive Martinovića: **Gaudium et pax - Radost i mir** (A. Kljaić).*

ISPOVIJEST VJERE

Predvoditelj pozove prisutne da ispovjede vjeru:

Ispovjedimo svoju vjeru, kako su nam je predali sveti oci:

Vjerujem u jednoga Boga,

Oca svemogućega, stvoritelja neba i zemlje,
svega vidljivoga i nevidljivoga.

I u jednoga Gospodina Isusa Krista,
jedinorođenoga Sina Božjega.

32 Rođenog od Oca prije svih vjekova.

Boga od Boga, svjetlo od svjetla,
pravoga Boga od pravoga Boga.

Rođena, ne stvorena, istobitna s Ocem,
po kome je sve stvoreno.

Koji je radi nas ljudi i radi našega spasenja
sišao s nebesa.

I utjelovio se po Duhu Svetom
od Marije Djevice: i postao čovjekom.

Raspet također za nas:

pod Poncijem Pilatom mučen i pokopan.

I uskrsnuo treći dan, po Svetom Pismu.

I uzašao na nebo: sjedi s desne Ocu.

I opet će doći u slavi suditi žive i mrtve,
i njegovu kraljevstvu neće biti kraja.

I u Duha Svetoga, Gospodina i životvorca;
koji izlazi od Oca i Sina.

Koji se s Ocem i Sinom skupa časti i zajedno slavi;
koji je govorio po prorocima.

I u jednu svetu katoličku i apostolsku Crkvu.

Ispovijedam jedno krštenje za oproštenje grijeha.

I iščekujem uskrsnuće mrtvih.

I život budućega vijeka. Amen.

EUHARISTIJSKA SLUŽBA

Dok se euharistijski darovi prinose na oltar, zbor i narod pjevaju:

I. Žan

Mi ti, O - če, pri - no - si - mo, plod sa nji - va kruh i vi - no.
Pri - mi naš dar, pri - mi naš dar, pri - mi naš
dar, O - če, O - če naš. naš.

33

S darovima primi Oče naša srca neba Stvorče.
Primi naš dar...

Lj. Galetić

Od sva se če - ti - ri vje - tra Cr - kva
sa - bi - re sve - ta u ži - vi Bo - žji hram:
Krist joj je gla - va, Duh Bo - žji sna - ga,
Ka - ko je do - bro, ka - ko je lije - po
Ma - ri - ja Ma - ti, a ne - bo dom.
za - je - dno bi ti u do - mu tvom.

Tisuću zrnaca skupa kruhu istome stupa
da jedan bude dar:
kamenom mljeven, plamenom pečen,
ljubavlju slađen za sveti stol.
Svi ćemo s njime u tvoje
ime uzići, Bože, na svet oltar.

Miris ti trsova roda duša kreposti nosi
na iskren duše dar:
sunce ga jači, tijesak ga cijedi:
tegobnim putem u kalež zlat'.
Neka ti naša odanost bude
najdraži prinos na tvoj oltar.

Predvoditelj:

Molite, braćo i sestre, da moja i vaša žrtva bude ugodna Bogu
Ocu svemogućemu.

Narod:

**Primio Gospodin žrtvu iz tvojih ruku na hvalu i slavu svoje-
ga imena i na korist nama i čitavoj svojoj svetoj Crkvi.**

DAROVNA MOLITVA

Predvoditelj:

Prinosimo ti, Gospodine, žrtvu hvale da obnoviš naše služenje
novim silama te da ono što si nama nevrijednima povjerio sam
milostivo izvršiš. Po Kristu, Gospodinu našem.

Narod: **Amen.**

EUHARISTIJSKA MOLITVA

Predvoditelj: Gospodin s vama.

Narod: **I s duhom tvojim.**

Predvoditelj: Gore srca.

Narod: **Imamo kod Gospodina.**

Predvoditelj: Hvalu dajmo Gospodinu Bogu našem.

Narod: **Dostojno je i pravedno.**

Predvoditelj:

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svagdje zahvaljujemo tebi, Gospodine, sveti Oče, svemogući vječni Bože.

Ti si Jedinorođenoga Sina svoga pomazao Duhom Svetim za svećenika novoga i vječnoga saveza i odredio da njegovo jedinstveno svećeništvo nastavlja živjeti u njegovoj Crkvi.

On sav svoj narod odlikuje kraljevskim svećeništvom, a iz ljubavi prema braći odabire ljude koji polaganjem ruku postaju dionici njegove svećeničke službe.

Oni, u njegovo ime, obnavljaju žrtvu ljudskoga spasenja, tvojim vjernima pripremaju vazmenu gozbu, prednjače ljubavlju, hrane ih tvojom riječju i krijepe svetim otajstvima.

Oni posvećuju život tebi i spasu braće, nastoje postati slika samoga Krista i postojano svjedočiti ljubav i vjernost tebi.

Zato i mi, Gospodine, s anđelima i sa svima svetima, tebe slavimo i ushićeni kličemo:

Zbor, psalmist i narod pjevaju Svet (Misa, A. Klobučar):

Zbor: Svet, svet, svet Gospodin Bog Sabaot.
Puna su nebesa i zemlja tvoje slave.

Psalmist zapjeva, a narod ponovi:

Zbor: Blagoslovljen koji dolazi u ime Gospodnje.

Psalmist zapjeva, a narod ponovi:

TREĆA EUHARISTIJSKA MOLITVA

Uistinu svet si, Gospodine,
i pravo je da te sve stvorenje tvoje slavi,
jer po svome Sinu,
Gospodinu našem Isusu Kristu,
djelotvornom snagom Duha Svetoga
svemu daješ život, sve posvećuješ
i neprestano okupljaš svoj narod
da od istoka sunčanog do zapada
prinosi čistu žrtvu imenu tvome.

SK Stoga te smjerno molimo, Gospodine,
udostoj se tim istim Duhom posvetiti ove darove,
koje ti donosimo za žrtveni prinos,
da postanu Tijelo i ✠ Krv
tvoga Sina, Gospodina našega Isusa Krista,
koji nam je povjerio slaviti ova otajstva.

One noći kad je bio predan,
on uze kruh,
tebi zahvali, tebe blagoslovi,
razlomi kruh, i dade ga učenicima svojim govoreći:

**UZMITE I JEDITE OD OVOGA SVI:
OVO JE MOJE TIJELO
KOJE ĆE SE ZA VAS PREDATI.**

Isto tako, pošto večeraše,
uze kalež,
tebi zahvali, tebe blagoslovi
i dade učenicima svojim govoreći:

UZMITE I PIJTE IZ NJEGA SVI:
OVO JE KALEŽ MOJE KRVI
NOVOGA I VJEČNOGA SAVEZA
KOJA ĆE SE PROLITI ZA VAS I ZA SVE LJUDE
NA OTPUŠTENJE GRIJEHA.
OVO ČINITE MENI NA SPOMEN.

Predvoditelj: Tajna vjere:

Narod: *Tvoju smrt, Gospodine, naviještamo,
tvoje uskrsnuće slavimo,
tvoj slavni dolazak iščekujemo.*

SK Zato, Gospodine, slavimo spomen
spasonosne muke Sina tvoga,
veličanstvenog uskrsnuća
i uzašašća u nebesku slavu,
te iščekujući njegov drugi dolazak
zahvalno ti prinosimo
ovu žrtvu živu i svetu.

Pogledaj, Gospodine, prinos Crkve svoje,
onu istu žrtvu
po kojoj si nam darovao pomirenje:
okrijepi nas Tijelom i Krvlju Sina svoga,
ispuni njegovim Svetim Duhom
te u Kristu budemo jedno tijelo i jedan duh.

1K Učinio nas Duh Sveti vječnim darom za tebe
da zadobijemo baštinu s tvojim odabranicima:
s blaženom Djevicom Bogorodicom Marijom,
s blaženim Josipom, njezinim zaručnikom,
s blaženim apostolima tvojim i slavnim mučenicima
sa sv. Terezijom Avilskom, sv. Lovrom
i sa svima svetima.

Uzdamo se da će nam njihov zagovor
kod tebe uvijek pomagati.

2K Molimo te, Gospodine,
da ova žrtva našega pomirenja
bude za mir i na spasenje svega svijeta.
Crkvu svoju na putu zemaljskom
utvrđuj u vjeri i ljubavi
zajedno sa slugom svojim papom našim Franjom
i biskupom našim Ivom,
koji je danas zaređen za pastira požeške Crkve,
sa zborom biskupa, sveukupnim svećenstvom
i narodom što si ga sebi stekao.

39

Usliši molbe ove svoje zajednice
koja, tvojom milošću, ovdje pred tobom stoji.
Sve sinove i kćeri svoje širom svijeta,
ti, blagi Oče, milostivo k sebi privedi.

Našu pokojnu braću i sestre
i sve koji u tvojoj ljubavi prijeđoše s ovoga svijeta
dobrostitivo primi u svoje kraljevstvo,
gdje se i mi nadamo zajedno s njima
vječno uživati u tvojoj slavi,
po Kristu, našem Gospodinu,
po kojemu sva dobra svijetu daješ.

SK Po Kristu, i s Kristom, i u Kristu,
tebi Bogu, Ocu svemogućemu,
u jedinstvu Duha Svetoga,
svaka čast i slava
u sve vijeke vjekova.

Zbor i narod uskliknu: Amen.

OBRED PRIČESTI

Predvoditelj:

Spasonosnim zapovijedima potaknuti
i božanskim naukom poučeni usuđujemo se govoriti:

Narod: **Oče naš, koji jesi na nebesima,
sveti se ime tvoje,
dodi kraljevstvo tvoje,
budi volja tvoja, kako na nebu tako i na zemlji.
Kruh naš svagdanji daj nam danas.
I otpusti nam duge naše
kako i mi otpuštamo dužnicima našim.
I ne uvedi nas u napast,
nego izbavi nas od zla.**

Predvoditelj:

Izbavi nas, molimo, Gospodine, od svih zala, daj milostivo mir
u naše dane, da s pomoću tvoga milosrđa budemo svagda i
slobodni od grijeha i sigurni od sviju nereda: čekajući blaženu
nadu: dolazak Spasitelja našega Isusa Krista.

Narod: **Jer tvoje je kraljevstvo i slava i moć u vjekove.**

Predvoditelj:

Gospodine Isuse Kriste, ti si rekao svojim apostolima: mir vam
ostavljam, mir vam svoj dajem; molimo, ne gledaj naše grijeha,
nego vjeru svoje Crkve; daruj joj mir i jedinstvo kako je volja
tvoja. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.

Narod: **Amen.**

Predvoditelj: **Mir Gospodnji bio vazda s vama.**

Narod: **I s duhom tvojim.**

Đakon: Pružite mir jedni drugima.

Zbor, psalmist i narod pjevaju **Jaganjče Božji** (Misa, A. Klobučar).

Zbor:

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se.

Psalmist zapjeva, a narod ponovi:

41

Zbor:

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se.

Psalmist zapjeva, a narod ponovi:

Zbor:

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, daruj nam mir.

Predvoditelj:

Evo Jaganjca Božjeg, evo onoga koji oduzima grijehe svijeta.
Blago onima koji su pozvani na gozbu Jaganjčevu.

Narod:

**Gospodine, nisam dostojan da uniđeš pod krov moj,
nego samo reci riječ i ozdravit će duša moja.**

Dok vjernici primaju svetu pričest, narod i zbor naizmjenice pjeva euharistijske pjesme.

Napjev iz posavskog dijela Požeške biskupije

Psalmist:

Narod:

Zdra-vo Tije-lo I - su - so - vo, zdra-vo bu - di.
Na ol - ta - ru po-sve - će - no, zdra-vo bu - di.

Zdravo Tijelo Isusovo, Svetim Duhom upućeno.
Zdravo Tijelo Isusovo, od Djevice porođeno.
Zdravo Tijelo Isusovo, u jaslice položeno.
Zdravo Tijelo Isusovo, velegorko izmučeno.
Zdravo Tijelo Isusovo, za nas na križ pribijeno.
Zdravo Tijelo Isusovo, mrtvo u grob sahranjeno.
Zdravo Tijelo Isusovo, treći danak uskrsnulo.
Zdravo Tijelo Isusovo, na nebesa uzneseno.
Zdravo Tijelo Isusovo, po svem svijetu proslavljeno.
Zdravo Tijelo Isusovo, nam za hranu svima dano.
Zdrav' od meda slađi kruše, kim se hrane vjerne duše.
Zdravo Trojstvo u jedinstvu, zdrav Isuse u božanstvu.
Tebi hvala, tebi dika, tebi slava prevelika.
O Isuse, budi hvaljen po sve vijeke vijeka. Amen.

Zbor: KO KOŠUTA

L. Lambillotte

Kru - še ži - vo - ta, lju - ba - vi vir

što du - šam na - šim do - no - siš mir.

Ti sna - gu da - ieš na pu - tu tom.

O divna Tajno, ljubavi znak,
što svjetlom svojim razgoniš mrak.

Ti snagu daješ...

Sunce života, toplota tva
grije sve duše i srca sva.

Ti snagu daješ...

O dođi, dođi, čekamo mi,
sve nas posveti u istini.

Ti snagu daješ...

Zbor: HVALI DUŠE MOJA GOSPODA

POPRIČESNA MOLITVA

Predvoditelj:

Pomolimo se.

Dovedi u nama, molimo te, Gospodine, do punine ljekovito djelo tvoga milosrđa: milostivo nas usavršuj i tako krijepi da ti svojim životom u svemu omilimo. Po Kristu, Gospodinu našem.

Narod: **Amen.**

ZAVRŠNI OBRED

Slijede čestitke novozaređenom požeškom biskupu msgr. Ivi Martinoviću: u ime članova Hrvatske biskupske konferencije; u ime svećenika, đakona, redovnika i redovnica te u ime vjernika laika Požeške biskupije.

Potom zbor i narod zapjevaju pjesan: TEBE BOGA HVALIMO, a novozaređeni biskup, u pratnji dvojice biskupa zaređitelja, prolazi Katedralom i blagoslivlja.

H. Bone

44

Te - be Bo - ga hva - li - mo,
vje - čnog O - ca sla - vi - mo,
vjer - no i - spo - vije - da - mo,
slo - žnim gla - som pje - va - mo.
Na ne - be - sim an - de - li
štu - ju te s ark - an - de - li.

Kerubini smjerno svi duboko se klanjaju,
serafini složno ti jednim glasom pjevaju:
Svet, svet, svet je Gospod Bog, kralj preslavni puka svog!

Govor zaređenoga biskupa msgr. Ive Martinovića.

Predvoditelj: Gospodin s vama.

Narod: **I s duhom tvojim.**

Predvoditelj:

Bože, ti se milostivo brineš za svoj narod i s ljubavlju njime upravljaš: daj Duha mudrosti onima kojima si povjerio upravu Crkve, da duhovni napredak stada postane vječna radost za pastire.

Narod: **Amen.**

Predvoditelj:

Bože, ti svojom veličanstvenom moći određuješ broj naših dana i mjere naših vremena: pogledaj milostivo na našu poniznu službu i udijeli našem vremenu savršeno obilje svoga mira.

Narod: **Amen.**

Predvoditelj:

Bože, i mene si milosno obdario darovima svoje blagodati i uzdigao me na stupanj biskupstva: budi mi milostiv pomoćnik u povjerenoj službi da ti omilim riječju i životom; upravlja srce naroda i biskupa da ni pastiru nikada ne uzmanjka posluh stada ni stadu briga pastira.

Narod: **Amen.**

Predvoditelj: I sve vas ovdje okupljene
blagoslovio svemogući Bog,
✠ Otac ✠ i Sin i ✠ Duh Sveti.

Narod: **Amen.**

Đakon: Idite u miru!

Narod: **Bogu hvala!**

Dok procesija s novozaređenim požeškim biskupom i drugim biskupima odlazi iz Katedrale, zbor i narod pjevaju pjesmu u čast sv. Lovre, zaštitnika Požeške biskupije:

A. Klobučar

46

Svje - do - če Kri - stov, za - šti - tni - če Lo - vro po - gle - daj na nas
što - va - te - lje svo - je. Ži - vjet za Kri - sta, za nje - ga svje -
do - čit' svi - ma iz - mo - li, svi - ma iz - mo - li.

Moli nam vjeru, revnu djelotvornu.
Ufanje hrabro, ljubav postojanu!
Posređuj svima pobjednički lovor.
Blaženi Lovro! Blaženi Lovro!

Slava nek bude Ocu Svevišnjemu.
Hvala i dika budi Božjem Sinu,
i tebi slava životvorni Duše
i tebi slava trojedin Bože!

A. Smolka

Zdra - vo Dje - vo svih mi - los - ti
O - ko će - la zvjez - da - na ti
pu - na, vje - čnog sun - ca o - gr - nu te
kru - na, is - pod no - gu ste - nje pa - kla
saj. Raj - ska Dje - vo, kra - lji - ce Hr -

Blažena si jerbo sva si čista,
zmijin dah ne okuži ti grud!
Zvijezda sreće i nama da blista,
noći grijeha mrak rasprši hud!

Rajska Djevo...

POŽEŠKA BISKUPIJA

Osnutak Biskupije

48 Apostolskim pismom »Praeclarum evangelizationis opus« (»Preslavno djelo evangelizacije«) papa Ivan Pavao II. osnovao je 5. srpnja 1997. Požešku biskupiju. Istoga dana apostolskim pismom »Ad unum corpus« (»Da bude jedno Tijelo«) papa Ivan Pavao II. imenovao je i prvoga biskupa Požeške biskupije msgr. dr. sc. Antuna Škvorčevića. Biskupija je uspostavljena 27. rujna 1997. svečanim bogoslužjem u Požegi, na kojem je svećenicima i Božjemu narodu obznanjeno apostolsko pismo o njezinu osnutku i zaređen prvi biskup te je nova mjesna Crkva započela svoj povijesni hod pod geslom »Krist danas i uvijek« (usp. Heb 13,8). U spomenutom apostolskom pismu o osnutku biskupije, papa je uzdigao župnu crkvu sv. Terezije u Požegi na stupanj i dostojanstvo katedralne crkve. Osim toga apostolskim breveom »Christianae virtutis« (»Kršćanske kreposti«) od 1. travnja 1998. papa Ivan Pavao II. potvrdio je sv. Lovru, đakona i mučenika, za nebeskoga zaštitnika Požeške biskupije te je srednjovjekovna požeška crkva sv. Lovre uz Katedralu postala druga crkva po važnosti u novoj biskupiji. Sjedište pak Požeške biskupije smješteno je u zgradu nekadašnje isusovačke Kolegije pokraj crkve sv. Lovre u Požegi.

Crkva sv. Terezije u Požegi obnavljana je posebnom pažnjom i opremljena za katedralna slavlja te je novi oltar posvećen o desetoj obljetnici uspostave biskupije 27. rujna 2007.

U kripti Katedrale uređena je kapela sv. Ivana Pavla II., utemeljitelja biskupije, i pohranjena relikvija njegove krvi. Crkva sv. Lovre u Požegi jedno je od najstarijih sakralnih zdanja u Požeškoj biskupiji. Nakon istraživanja i radova koji su u njoj trajali više od trideset godina, uređena je i posvećena za bogoslužje 15. studenoga 1998. Zgrada Kolegije u koju je smješteno sjedište biskupije zatečena je u stanju zapuštenosti te je njezina obnova trajala do 2001. godine uz potporu šest županija na kojima se prostire biskupija: Požeško-slavonske, Brodsko-posavske, Virovitičko-podravske, Osječko-baranjske, Sisačko-moslavačke i Bjelovarsko-bilogorske. Uz stambeni dio za biskupa i suradnike, u zgradi Kolegije uređeni su uredski i drugi prostori za djelovanje Biskupskoga ordinarijata, u kojem su uspostavljena osnovna upravna tijela u skladu s odredbama Zakonika kanonskoga prava.

Požeški Stolni kaptol sv. Petra

Neugasla memorija požeškoga srednjovjekovnoga Zbornoga kaptola u Starom gradu u mjestu Kaptol potaknula je biskupa Antuna da zamoli Kongregaciju za kler da osnuje Kaptol požeške Katedrale pod nazivom srednjovjekovnoga Zbornog kaptola »Capitulum Poseganum Sancti Petri« (»Požeški kaptol svetoga Petra«), što je Kongregacija učinila dekretom od 1. prosinca 1999. Općina Kaptol darovala je Stolnomu kaptolu Stari grad s crkvom sv. Jurja, sjedište srednjovjekovnoga požeškoga Kaptola, koji se postupno istražuje, obnavlja i konzervira. Na taj način povijesni spomen oživio je u suvremenosti.

Teritorijalno uređenje Biskupije

U nastojanju oko bolje pastoralne povezanosti pojedinih dijelova biskupije, proveden je njezin teritorijalni preustroj u

skladu s novim okolnostima. Na području župa koje su bile brojčano velike osnovano je osam novih župa: u Požegi Župa sv. Ivana Krstitelja 1999. godine, u Našicama 2004. godine Župa sv. Marka Evanđelista sa sjedištem u Markovcu Našičkom te Župa Gospe Fatimske u Velimirovcu, zatim u Slatini Župa bl. Ivana Merza 2003. godine, u Virovitici 2003. godine Župa bl. Alojzija Stepinca sa sjedištem u Milanovcu i Župa sv. Leopolda Mandića u naselju Taborište, potom 2003. godine u Daruvaru Župa sv. Antuna Padovanskoga, a iste godine u Novskoj Župa bl. Alojzija Stepinca. U novoosnovanim župama izgrađene su i nove crkve, kao i župne kuće za smještaj svećenika te prostori za pastoralno i upravno djelovanje. Godine 2001. uređene su granice deset dekanata, koji su raspoređeni u četiri prirodne regije, povijesno zvane arhiđakonati. Katedralni arhiđakonat obuhvaća župe Požeškoga, Kaptolačkoga i Pleterničkoga dekanata; Posavski arhiđakonat tvore župe Novogradiškoga i Novokapelačkoga dekanata; Slavonsko-podravski arhiđakonat sastoji se od župa Našičkoga, Slatinskoga i Virovitičkoga dekanata, a u sastavu Zapadno-slavonskog arhiđakonata nalaze se Novljanski i Pakrački dekanat.

Obnova razorenih sakralnih zdanja

Utemeljenje biskupije zbilo se u vrijeme obnove nakon Domovinskoga rata te su ponovno izgrađene razorene crkve, a obnovljene one koje su bile oštećene, kao i kapele, župne kuće te drugi objekti. U svom povijesnom obliku ponovno je izgrađena potpuno razorena crkva i svetište Majke Božje u Voćinu, porušene crkve u Lipiku, Okučanima, Đulovcu, Rajiću, Gornjim Bogićevcima i Čagliću. U Staroj Gradiški podignuta je i posvećena nova župna crkva 2010. u spomen brojnim svećenicima koji su tamnovali u starogradiškom zatvoru u vrijeme ko-

munističke vladavine, od kojih su neki po odredbi komunističkih vlasti bili prisiljeni rušiti staru župnu crkvu 1948. godine. Nakon oštećenja u ratnim zbivanjima, obnovljene su župne crkve, kapele i župne kuće u Pakracu, Jasenovcu, Lonji, Mačkovcu, Slavonskom Kobašu, Dubočcu i nekim drugim župama.

Nove gradnje za nove pastoralne projekte

Osim obnove spomenutih zgrada, među biskupijskim gradnjama treba spomenuti Dom pape Ivana Pavla II. u Požegi izgrađen 2007. sa Svećeničkim domom, gdje su smješteni umirovljeni svećenici i oni koji djeluju u središnjim ustanovama, Kolegij s aspirantima za svećeništvo, časne sestre koje služe u Domu i središnja kuhinja. Godine 2009. obnovljena je gimnazijska zgrada pokraj Katedrale, dograđena nova zgrada za potrebe Katoličke osnovne škole, potom 2016. godine zgrada na katedralnom trgu u koju je smješten Dijecezanski muzej, godine 2015. uređena je dvorana sv. Terezije, a 2020. godine zgrada u kojoj je sjedište Caritasa Požeške biskupije. Osim toga Požeška je biskupija 2019. uredila u središtu Virovitice postojeću školsku zgradu i dogradila novu sa sportskom dvoranom za potrebe svoje Katoličke klasične gimnazije i Katoličke osnovne škole u navedenom gradu. Gradski prostori u Novskoj opremljeni su pak za potrebe tamošnje Katoličke osnovne škole. U Đulovcu je 2022. uređen Pastoralni centar katoličkih škola Požeške biskupije, u Zagrebu Dom sv. Antuna za smještaj studenata, a u Velikoj Dom sv. Augustina za svećeničke, vjeroučiteljske, ministrantske i druge duhovne susrete. Navedena zdanja služe različitim skupinama vjernika u njihovoj duhovnoj izgradnji, a prate ih određeni projekti materijalne ili duhovne naravi. Mladima je namijenjena Zaklada Požeške biskupije za pomoć studentima i učenicima, a pojedincima i bračnim drugovima

Centar »Pro vita et familia«. Obiteljima s brojnom djecom posvećena je posebna pažnja od početka Biskupije te im se pruža potpora u duhovnom i materijalnom pogledu, među ostalim i prigodom krštenja njihove djece koja predvodi dijecezanski biskup. Spomenutomu mozaiku biskupijskih pastoralnih ustanova i projekata treba pribrojiti i one koje vode pojedini redovnici, među kojima su Milosrdna braća s Bolnicom »Sv. Rafael« na Strmcu i Klanjateljice Krvi Kristove s domom za starije osobe »Moj dragi bližnji« u Okučanima.

Požeška biskupija je tijekom svojega postojanja učinila određene iskorake na nekoliko važnih pastoralnih područja koja tvore njezin prepoznatljiv identitet: na karitativnom, povijesno-komemorativnom, ekumenskom, hodočasničkom, kulturnom, odgojno-obrazovnom, tiskovnom, misijskom, humanitarnom.

Biskupijski Caritas

Ubrzo nakon uspostave Požeške biskupije ujesen 1997. godine osnovan je njezin Caritas, a Caritasova kuhinja počela je djelovati 1999. godine i neprekinuto svakoga dana osigurava topli objed onima koji si ga nisu u stanju sami prirediti. Uz Caritas su vezani različiti projekti, među kojima su, uz kuhinju, najznačajniji Centar »Pro vita et familia« (2003.), Zaklada za pomoć učenicima i studentima (2005.) te Riznica dobrote (2020.). Caritas pritječe u pomoć ljudima u nevolji svojim svakodnevnim programima te izvanrednim akcijama u slučajevima prirodnih ili drugih nesreća i stradanja. Kad se ona dogode u inozemstvu, Požeška biskupija na poziv dijecezanskoga biskupa organizira posebne akcije prikupljanja pomoći u svim svojim župama, kada vjernici očituju svoju velikodušnost i solidarnost sa stradalnicima.

Liječenje duhovnih rana nakon rata – hodočasnički pastoral

Osim liječenja mnogih rana Domovinskoga rata, vidljivih na razorenim ili oštećenim sakralnim zdanjima, napose u zapadnoj Slavoniji, mlada je biskupija od svojih početaka nastojala liječiti i duhovne rane na brojnim ljudima koji su pretrpjeli progon iz vlastitih domova i ubojstva te onih koji su se stavili u obranu hrvatske slobode i dostojanstva, napose hodočasničkim pastoralom. U tom je od osobitoga značenja svetište Gospe Voćinske, kamo je vraćena Gospina slika pohranjena u Diječezanski muzej u Zagrebu u vrijeme II. svjetskoga rata, koja je u središtu pobožnosti Isusovoj Majci. Po svom značenju i broju hodočasnika Voćin je postao biskupijskim svetištem, gdje se uz postupnu izgradnju nove crkve, do temelja razorene 1991. kada je okrutno ubijeno i 47 voćinskih Hrvata, duhovno izgrađuje zajedništvo mlade biskupije, koje je dobilo posebnu snagu posvetom crkve 2011. godine i njezinim uzdignućem na čast manje bazilike 2022. godine. Osim hodočašća osnovnoškolske djece, mladih, starijih osoba, brojčano najvećega iz zapadnoga i južnoga dijela biskupije 21. kolovoza te slavonsko-podravskoga dijela za Malu Gospu, osobito značenje u liječenju duhovnih rana ima hodočašće hrvatskih branitelja, vojske i policije Voćinskoj Gospi 13. prosinca, na obljetnicu razaranja voćinske crkve i ubojstva voćinskih žrtava, na što podsjeća i spomenik podignut s desne strane ulaza u crkvu.

Uz voćinsko svetište, biskupijskim je proglašeno i svetište Gospe od Suza u Pleternici, gdje krajem kolovoza svake godine brojni vjernici sudjeluju na osmodnevnoj duhovnoj obnovi, a 31. kolovoza, na blagdan Gospe od Suza, mnoštvo joj iskazuje svoju odanost i vjernost. Spomenuti valja i neka druga svetišta u Požeškoj biskupiji koja svjedoče o marijanskoj duhovnosti

vjernika ove mjesne Crkve. Među njima je jedno od najstarijih Gospinih svetišta u Kloštru, u župi Slavonski Kobaš, zatim u Kutjevu Gospe Kutjevačke, potom svetište na Gospinu polju iznad Nove Kapele i u Jasenovcu. Za vjerničku duhovnost nisu manje važna ni marijanska proštenišna mjesta poput Velike, Suhopolja i Pakraca. Od posebnoga značenja za povezivanje vjernika iz različitih dijelova mlade biskupije imala su hodočašća u inozemstvo, među kojima nekoliko puta u Rim i Svetu Zemlju, Lurd i Fatimu, Čenstohovu i Sirakuzu.

54

Čišćenje povijesnog pamćenja i spomen mučenika

Na području Požeške biskupije nalaze se mjesta teških stradanja ljudi u vrijeme II. svjetskoga rata i Domovinskoga rata te je jedna od pastoralnih zadaća mlade mjesne Crkve evangelizirati još žive povijesne traume te iskazivati poštovanje svim žrtvama bez razlike vjere ili nacije. Slijedeći poticaje utemeljitelja Požeške biskupije pape Ivana Pavla II., biskupija njeguje kulturu spomena na žrtve II. svjetskoga rata po modelu čišćenja povijesnoga pamćenja i spomena mučenika s programom u Jasenovcu i Staroj Gradiški te u Slatinskom Drenovcu, a za žrtve Domovinskoga rata u Voćinu, Okučanima, Kusonjama, Četekovcu, Čojlugu i Balincima, Gornjoj Obriježi te drugim mjestima stradanja.

Ekumenska nastojanja

Zbog tragova teške prošlosti i stradanja nedužnih ljudi u vrijeme II. svjetskoga rata na području Požeške biskupije, promicanje praštanja i pomirenja sastavni je dio biskupijskih ekumenskih nastojanja najuže povezanih sa spomenutim programom čišćenja povijesnog pamćenja i spomena mučenika. Njegovanje ekumenske kulture susreta između episkopa SPC-a

i svećenika tijekom cijele godine ima svoje središnje očitovanje u siječnju prigodom Svjetske molitvene osmine za jedinstvo kršćana, koja se naizmjenice organizira u gradovima gdje postoji određeni broj pravoslavne braće i sestara: u Požegi, Slatini, Daruvaru, Pakracu i Novoj Gradiški.

Djelatnost na području kulture

Svjesna značenja svoje povijesno-kulturne baštine i njezina uništavanja za vrijeme osmanlijske vladavine, a posebno u vrijeme II. svjetskoga rata i Domovinskoga rata, Požeška je biskupija osim izgradnje voćinske crkve u njezinu povijesnom obliku nastojala obnavljati i druge sakralne objekte, napose one koji su zaštićeno kulturno dobro, kao i pokretnu sakralnu baštinu. Ponajprije je sve zatečene predmete u požeškoj crkvi sv. Terezije kao i nabavljene nove predmete za katedralne potrebe stručno obradila i pohranila u Riznicu Katedrale u oratoriju iznad desne sakristije, osnovane 2004. godine. Potom je prikupila pokretnu sakralnu baštinu izvan liturgijske uporabe iz svojih župa i drugih ustanova, koja je obnovljena ili konzervirana i smještena u Dijecezanski muzej, otvoren 2016. godine na katedralnom trgu u Požegi, koji uz zbirku sakralne umjetnosti ima i zbirku moderne i suvremene umjetnosti, zbirku medalja i plaketa, etnografsku zbirku i zbirku crteža i grafika. Arhivska i knjiška građa povezana s djelovanjem isusovaca i pavlina u Požegi, te Orfanotrofijem, kao i stara građa iz župa Požeške biskupije, prikupljena je i smještena u njezin Povijesni arhiv i Povijesnu knjižnicu. Pored toga, svake godine krajem rujna i početkom listopada od Dana uspostave Požeške biskupije do svetkovine sv. Terezije, zaštitnice Katedrale, održavaju se u stolnoj crkvi međunarodne orguljaške večeri, za koje se redovito tiska stručni vodič.

Izdavačka djelatnost

Biskupijska djelatnost na kulturnom polju našla je odjeka i u tiskanim djelima te je objelodanjeno 19 njezinih izdanja različitih sadržaja u seriji *Ars Sacra Dioecesis Posaeganae*. Povremene izložbe umjetničkih djela iz njezina Dijecezanskoga muzeja i drugih ustanova prate tiskani katalozi s tekstovima stručne obrade izloženih predmeta. Osim toga Biskupija je tiskala i nekoliko zbornika radova sa znanstvenih simpozija, među ostalim i o umjetniku Ivi Dulčiću te drugih sadržaja. Tomu valja dodati i Službeni vjesnik Požeške biskupije te njezino glasilo pod nazivom *Zajedništvo*, koje služi povezivanju vjernika ove mjesne Crkve rasprostranjenih na relativno široku geografskom području.

Odgojno-obrazovni projekti

Posebno značenje za identitet Požeške biskupije ima njezina zauzetost na odgojno-obrazovnom području, koja je započela s odobravanjem stipendija učenicima i studentima 2005. godine te utemeljenjem požeškoga Kolegija za smještaj srednjoškolaca 2006. godine, a o desetoj obljetnici Požeške biskupije godine 2007. bila je osnovana Katolička klasična gimnazija u Požegi i Katolička klasična gimnazija u Virovitici. Zatim Katolička osnovna škola u Požegi 2009., potom Katolička osnovna škola u Virovitici 2015. te konačno Katolička osnovna škola u Novskoj 2017. godine. Pastoralni centar katoličkih škola Požeške biskupije u Đulovcu ustanova je koja služi učenicima i djelatnicima katoličkih škola u njihovoj vjerničkoj formaciji. Dom sv. Antuna u Zagrebu uređen je za smještaj studenata. Biskupija je od sestara milosrdnica preuzela samostansku zgradu u Požegi, nekadašnju isusovačku gimnaziju za smještaj katoličkog dječjeg vrtića. O svima njima vodi brigu i koordinira djelovanje Odgojno-obrazovni centar Požeške biskupije ustano-

vljen 2009. godine, odnosno Ured za katoličke škole osnovan 2014. godine.

Zajedništvo s općom Crkvom - misije

Svijest zajedništva s općom Crkvom Požeška biskupija izgrađuje po povezanosti i potpori koju pruža svojem suvećeniku Karlu Prpiću koji više od trideset godina djeluje kao misionar u afričkoj državi Kamerunu u biskupiji Ngaoundéré. Ondje je Požeška biskupija poduprla izgradnju pastoralnoga centra i nekoliko važnih drugih objekata i crkava, stipendirala bogoslove, a osobito snažno materijalno podupire svećenike navedene biskupije da mogu imati dostatna sredstva za redovite potrebe, dostavljajući im misne nakane, zahvaljujući razumijevanju i velikodušnosti svećenika i vjernika Požeške biskupije.

57

Biskupijski Pastoralni centar

Na koncu, spomenimo još da brigu za različite pastoralne projekte Požeške biskupije ima Pastoralni centar utemeljen 2011. godine, u čijem je sastavu Katehetski ured te desetak povjerenstava koja na svoj način imaju ulogu biskupijskoga pastoralnoga vijeća, provodeći određene programe na području svojega djelovanja.

Msgr. IVO MARTINOVIĆ

58

Msgr. Ivo Martinović rođen je 28. lipnja 1965. godine u Županji, od oca Martina i majke Marije r. Petrović, kao peto dijete u obitelji. Kršten je u Župi Mučeništva sv. Ivana Krstitelja u Županji 4. srpnja 1965., a sakramente prve pričesti i potvrde primio je u Župi Uznesenja BDM u Tolisi, u Bosni i Hercegovini, gdje je odrastao. Niže razrede osnovne škole pohađao je u Matićima, a više razrede u Oštroj Luci.

Nakon završene osnovne škole, u ljeto 1980. godine ulazi u sjemenište franjevac

trećoredaca glagoljaša i nastavlja srednjoškolsko klasično gimnazijsko obrazovanje u tadašnjoj Interdijecezanskoj srednjoj školi za spremanje svećenika u Zagrebu. Vojni rok je služio u Beogradu (Srbija) od 3. kolovoza 1984. do 16. kolovoza 1985. Iste godine upisuje filozofsko-teološki studij na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Poslije prve godine studija, 2. kolovoza 1986. godine započinje novicijat u samostanu sv. Mihovila u Zadru, a prve zavjete polaže u samostanu sv. Ivana Krstitelja u Zadru 2. kolovoza 1987. godine.

Studij filozofije i teologije potom nastavlja na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu gdje je diplomirao u veljači

1993. godine. Na svetkovinu sv. Franje Asiškoga, 4. listopada 1990. u samostanskoj kapeli u Odri položio je svečane redovničke zavjete. Za đakona ga je u zagrebačkoj Katedrali zaređio 13. listopada 1991. godine zagrebački nadbiskup i metropolit kardinal Franjo Kuharić, a za prezbitera 28. lipnja 1992. godine u crkvi sv. Franje Ksaverskoga u Zagrebu šibenski biskup msgr. Srećko Badurina.

Pastoralno djelovanje započinje u Župi sv. Josipa Radnika u Belišću, najprije kao đakon, a zatim nastavlja sa službom župnoga vikara uz koju vrši službu vjeroučitelja u tamošnjoj Osnovnoj školi Ivana Kukuljevića. Iz Belišća u srpnju 1993. odlazi na službu župnog vikara u Župu Svete Obitelji u Split gdje također vrši i vjeroučiteljsku službu u splitskoj Osnovnoj školi „Bol“. Od 2001. do 2005. godine samostanski je poglavari i župnik u Župi sv. Ivana Krstitelja u Zadru, a potom od 2005. do 2009. godine u istoj je službi u Župi sv. Franje Ksaverskog u Zagrebu odakle odlazi na studij u Rim gdje je na Papinskom lateranskom sveučilištu 2011. godine stekao licencijat iz pastoralne teologije.

Po povratku iz Rima od 2011. do 2013. vrši službu župnog vikara u Župi sv. Ivana Krstitelja u Zadru, a potom je od 2013. do 2017. godine u službi samostanskog poglavara i odgojitelja u Malom sjemeništu u Samostanu sv. Josipa u Splitu, župnika Župe Svete Obitelji u Splitu te mjesnog i područnog asistenta Franjevačkog svjetovnog reda (OFS). Za vrijeme spomenute službe u Splitu član je i Prezbiterskog vijeća Splitsko-makarske nadbiskupije.

U razdoblju od 2005. do 2009. te od 2011. do 2013. član je Provincijske uprave, a od 2017. godine provincijal je franjevac trećoredaca glagoljaša. Na spomenutoj službi 11. ožujka 2024. godine zateklo ga je imenovanje požeškim biskupom.

BISKUPSKI GRB msgr. IVE MARTINOVIĆA

Grb požeškog biskupa msgr. Ive Martinovića ima štit podijeljen u dva polja: zlatno i zeleno. U gornjem, zlatnom polju, u središtu se nalazi prikaz Isusove trnove krune, a u donjem, zelenom polju, u središtu se nalazi srebrno slovo M, okruženo trima zlatnima šestokrakim zvijezdama, ispod kojeg se nalazi srebrna valovita linija.

U periferiji grba nalaze se uobičajene sastavnice koje upućuju da je nositelj grba dijecezanski biskup: zeleni šešir s kićankama i križ u pozadini štita.

S obzirom na to da je sjedište biskupije u gradu Požegi, koji se nalazi na području poznatom pod imenom Vallis aurea (Zlatna dolina), štit je podijeljen na dva polja: zlatno i zeleno.

Osim što podsjeća na Zlatnu dolinu, zlatna boja je i boja Božje trojstvene ljubavi i zajedništva, a ta božanska ljubav jasno se očitovala u muci, smrti i uskrснуću Isusa Krista (trnova kruna). Zlatna boja je i kraljevska boja te u kombinaciji s prikazom Kristove trnove krune upućuje i na Krista kao kralja svega stvorenoga. U ovom kontekstu vrijedi spomenuti činjenicu kako se u ovom polju prikazuje i pripadnost redovničkoj obitelji pa su zlatna boja i prikaz Kristove trnove krune preuzeti iz povijesnoga grba Trećega samostanskoga reda sv. Franje.

Zelena boja simbol je dolina, plodonosnih polja i bogatih šuma diljem Požeške biskupije. Ona, također, upućuje i na Posavinu (biskupovo porijeklo), ali isto tako zelena boja je i boja

novoga života, suosjećajnosti i radosti (*gaudium*).

Zeleno polje podijeljeno je na dva dijela srebrnom valovitom crtom koja je simbol voda koje protječu Požeškom biskupijom, a posebno dviju velikih rijeka koje ju i omeđuju: Save i Drave.

Srebrna boja je boja božanske mudrosti, čistoće, čvrstoće i mira (*pax*).

U središtu štita nalazi se srebrno slovo M okruženo tri-
ma zlatnima šestokrakim zvijezdama. Slovo M monogram je koji upućuje na Blaženu Djevicu Mariju, a isti taj monogram i s istom simbolikom nalazi se na grbu dosadašnjeg i prvog požeškog biskupa msgr. Antuna Škvorčevića (simbol apostolskog nasljedstva) te na grbu kardinala Franje Kuharića (u čije vrijeme je osnovana Požeška biskupija i na čiju obljetnicu smrti je imenovan novi požeški biskup). Ovaj je monogram ujedno i simbol obiteljskoga porijekla biskupa, s obzirom da njime počinje njegovo prezime (Martinović), ali i ime sela iz kojega dolazi (Matići).

Tri su zlatne šestokrake zvijezde simbol Presvetoga Trojstva. Simbol donje zvijezde može se još tumačiti i u svjetlu događaja Kristova utjelovljenja: „(...) koji je sišao s nebasa i utjelovio se po Duhu Svetom, rođen od Marije Djevice.“

U pozadini štita nalazi se zlatni križ izveden po obliku križa koji je prikazan na oltaru u požeškoj Katedrali sv. Terezije Avilske i urešen s pet crvenih medaljona koji upućuju na pet Kristovih rana. Oni su, također, još jedna poveznica s franjevačkom redovničkom obitelji koja upravo 2024. godine obilježava osamstotu obljetnicu stigmatizacije sv. Franje Asiškoga.

Ispod štita nalazi se ispisano biskupovo geslo na latinskom jeziku: „*Gaudium et pax*“ („Radost i mir“), na traci koja slijedi oblik trake iz grba pape Franje, čime se ističe biskupova i biskupijska povezanost s Petrovim nasljednikom.

BISKUPSKO REĐENJE MSGR. IVE MARTINOVIĆA, POŽEŠKOG BISKUPA

Požega, 8. lipnja 2024.

